EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/1954,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2020,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan kemikaaliviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0063/2020),

A. toteaa, että Euroopan kemikaaliviraston tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2018 oli 118 760 709 euroa, mikä merkitsee 7,45 prosentin lisäystä vuoteen 2017 verrattuna; toteaa, että noin 72,47 prosenttia viraston talousarviosta on peräisin maksuista ja palkkioista ja 26,18 prosenttia unionilta ja kolmansilta mailta ([2]);

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2018 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit ovat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. vaatii, että kemikaalivirastolle yhtenä säänneltyjen tuotteiden arvioinnista vastaavista unionin virastoista myönnetään riittävä rahoitus, jotta se voi suorittaa tehtävänsä;

2. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2018 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 99,92 prosenttia, mikä merkitsee 1,25 prosentin lisäystä vuoteen 2017 verrattuna; toteaa lisäksi, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 87,04 prosenttia, mikä merkitsee 0,59 prosentin vähennystä vuoteen 2017 verrattuna;

3. painottaa, että virasto rahoitetaan osittain maksuista, joita se perii yrityksiltä, jotka hakevat kemiallisten aineiden rekisteröimistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 ([3]) mukaisesti; toteaa, että sovellettavat maksut riippuvat yritysten koosta ja rekisteröitävien kemikaalien määrästä; panee merkille, että virasto havaitsi, että noin 52 prosenttia yrityksistä oli ilmoittanut kokonsa virheellisesti, jolloin myös maksut olivat pienempiä; korostaa, että havainto osoittaa, että hakijoiden itse tekemiin ilmoituksiin liiaksi tukeutuvassa järjestelmässä on rajoitteensa; panee merkille, että virasto on vuosien mittaan laskuttanut yhteensä 17,9 miljoonan euron verran maksunoikaisuja ja hallinnollisia maksuja ja että virasto on edistynyt merkittävästi aiheettomien maksunalennusten takaisinperinnässä ja erääntyneiden hallinnollisten maksujen keräämisessä; panee kuitenkin merkille, että tarkastuksia on vielä runsaasti tekemättä eikä tarvittavien maksunoikaisujen jäljellä oleva määrä ollut tiedossa vuoden 2018 lopussa; kehottaa virastoa ottamaan käyttöön yhtä perusteellisia ennakkotarkastuksia hakijoiden itse tekemiin ilmoituksiin liittyvän petosriskin minimoimiseksi; kehottaa lisäksi kansallisia valvontaviranomaisia tehostamaan tarkastusjärjestelmiä, joita käytetään yritysten ilmoittamien kemikaalimäärien tarkastamiseen ja julkaisemiseen; kehottaa

([1]) EUVL C 120, 29.3.2019, s. 209.
([2]) EUVL C 120, 29.3.2019, s. 212.
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18. joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle toimistaan ja saavutetuista tuloksista, jotta merkittävää tarkastussumaa voidaan purkaa edelleen ja maksunoikaisut ja maksamattomien maksujen perintä voidaan toteuttaa; kehottaa komissiota ehdottamaan toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi, jotta vältetään petokset hakijoiden koon ilmoittamisessa ja annetaan virastolle mahdollisuus suunnitella talousarvionsa vakaammin;

4. panee merkille, että alan yritysten suorittamat maksut vaihtelevat huomattavasti eri vuosina ja että virasto ei voi siksi antaa kohtuullista arviota unionin talousarviosta myönnettävän, jäljellä olevaa osuutta koskevan avustuksen tarpeesta, mikä vaikeuttaa talousarvion suunnittelua; pyytää vuoropuhelua siitä, miten viraston rahoitusmekanismia voitaisiin uudistaa, jotta se voitaisiin saattaa kestävälle pohjalle;

5. panee merkille, että virasto saa tuloja paitsi alan yritysten suorittamista maksuista myös unionin talousarviosta myönnettävästä avustuksesta, jolla rahoitetaan jäljelle jäävä osuus; panee huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisen kolmannen rekisteröintimääräajan umpeuduttua toukokuussa 2018 maksuista saatavien tulojen odotetaan vähenevän merkittävästi vuodesta 2019 alkaen; panee merkille, että on olemassa riski siitä, että viraston suhteellisen vakaalla tasolla pysyttelevät menot mutta paljon vaikeammin ennustettavissa olevat tulot vaikuttavat haitallisesti viraston toimintoihin ja talousarvion toteuttamiseen; painottaa tarvetta ottaa käyttöön uusi, toteuttamiskelpoinen ja perusteellinen rahoitusmalli, jota koskevat keskustelut virasto on vastauksensa mukaan aloittanut komission kanssa; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tässä asiassa saavutetusta edistyksestä;

Tuloksellisuus

6. ottaa huomioon vastuuvapauden myöntävän viranomaisen huomautukset ja havainnot, jotka koskevat tarvetta kehittää yleisen tuloksellisuuden hallintajärjestelmän tarkistamisen yhteydessä enemmän tuloksiin ja vaikutuksiin keskittyviä keskeisiä tulosindikaattoreita, joilla arvioidaan viraston toiminnasta saatavaa lisäarvoa, ja toteaa, että virasto kehitti vuoden 2018 aikana tulosjohtamismalliaan vuoden 2019 työohjelmaa varten, jotta sen työn vaikutukset ja tulokset voidaan osoittaa paremmin; panee merkille, että vuoden 2019 työohjelmassa ilmoitetaan nyt indikaattorityyppi (vaikutus, tulos, tuotos, panos) eikä siinä enää käytetä samantyyppisiä indikaattoreita erityyppisissä töissä vaan se sisältää keskeisiä tulosindikaattoreita, jotka soveltuvat asianomaiseen liiketoimintaprosessiin;

7. panee merkille, että joillakin aloilla esiintyneistä riskeistä ja rajoitteista huolimatta virasto saavutti tavoitteet 58 keskeisessä tulosindikaattorissa 69:stä; kehottaa virastoa pyrkimään keskeisten tulosindikaattorien tavoitteiden sataprosenttiseen saavuttamiseen;

8. panee merkille, että virasto on saattanut päätökseen asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisen rekisteröintivaiheen aiheuttamatta markkinahäiriöitä ja että se on tarjonnut yrityksille tukea 28 357 asiakirja-aineiston rekisteröinnissä ja rekisteröintiasiakirja-aineistojen valmistelussa;

9. panee merkille, että virastolla ja Euroopan GNSS-virastolla on edelleen yhteinen sisäisen tarkastuksen yksikkö ja että virasto tekee tiivistä yhteistyötä muiden virastojen kanssa, myös jakamalla palveluja virastojen välisessä verkostossa ja jakamalla resursseja yhteisymmärryspöytäkirjojen kautta; suosittelee tällaista yhteistyötä esimerkkinä, jota muidenkin virastojen kannattaisi noudattaa; kehottaa virastoa pyrkimään lisäämään ja laajentamaan yhteistyötä unionin virastojen välillä; kehottaa virastoa käynnistämään keskustelut päällekkäisiin tehtäviin liittyvien resurssien jakamisesta samantyyppisiä tehtäviä hoitavien muiden virastojen kanssa;

10. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että virasto järjesti hankintamenettelyn tehdäkseen puitesopimuksen IT-infrastruktuuripalvelujen hankkimisesta ja että siinä viisi yritystä esitti tarjouksia, jotka olivat määrältään 10-38,2 miljoonaa euroa, ja että virasto myönsi 30 miljoonan euron suuruisen puitesopimuksen tarjoajalle, jonka tarjouksen arvo oli 12 miljoonaa euroa; panee kuitenkin merkille, että merkittävä ero sopimuksen arvon ja varsinaisen tarjouksen arvon välillä on huolestuttava moitteettoman varainhoidon kannalta; panee merkille, että viraston vastauksen mukaan se arvioi puitesopimuksen arvon alun perin komission julkisia hankintoja koskevan käsikirjan mukaisesti; panee merkille, että virasto päätyi tarjousperusteiseen neuvottelumenettelyyn saadakseen mahdollisimman paljon tarjouksia, jotta rahoille saataisiin paras mahdollinen vastine; kehottaa virastoa huolehtimaan tarkasti IT-sopimusten varainhallinnosta;

11. kannustaa virastoa jatkamaan palvelujensa digitalisointia;

12. muistuttaa, että virasto on sääntelyviranomaisten liikkeellepaneva voima, kun pannaan täytäntöön unionin kemikaalilainsäädäntöä ihmisten terveyden ja ympäristön hyväksi sekä innovoinnin ja kilpailukyvyn edistämiseksi; toteaa, että virasto auttaa yrityksiä noudattamaan unionin kemikaalilainsäädäntöä, edistää kemikaalien turvallista käyttöä, antaa tietoa kemikaaleista ja paneutuu huolta aiheuttaviin kemikaaleihin;

13. vaatii, että kemikaaliviraston on yhtenä säänneltyjen tuotteiden arvioinnista vastaavista unionin virastoista saatava riittävä rahoitus tehtäviensä suorittamista varten;

14. muistuttaa, että vuosi 2018 oli asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukainen lopullinen rekisteröinnin määräaika; korostaa, että virasto vastaanotti kyseisenä vuonna 37 400 asiakirja-aineistoa, mikä merkitsee 135 prosentin lisäystä vuoteen 2017 verrattuna; panee tyytyväisenä merkille tavan, jolla virasto on selviytynyt rekisteröintien määrän jyrkästä kasvusta viime vuoden aikana;

15. suhtautuu myönteisesti vuonna 2018 organisaatiorakenteen virtaviivaistamiseksi toteutettuihin toimiin, joiden tarkoituksena oli lisätä tehokkuutta parantamalla yhteyksiä ja tehtävien välistä koordinointia; panee merkille, että virasto on onnistunut saavuttamaan valtaosan tavoitteistaan;

16. kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle toimista, joita se on toteuttanut asetuksen (EY) N:o 1907/2006 toisen uudelleentarkastelun yhteydessä annettujen suositusten noudattamiseksi ja rekisteröintiasiakirjojen vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi;

17. pyytää toimittamaan tietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY ([4]) mukaisen tietokannan prototyyppiin, joka on määrä esitellä alkuvuodesta 2020, liittyvien valmistelujen etenemisestä;

18. pyytää yksityiskohtaisia tietoja toimista, joihin virasto on ryhtynyt REACH-asetuksen täytäntöönpanosta annetun komission yhteenvetokertomuksen ja siinä virastolle ehdotettujen toimien perusteella;

Henkilöstöpolitiikka

19. panee merkille, että 31. joulukuuta 2018 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 96,29 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 458 väliaikaisesta toimesta 441 oli täytettynä (vuonna 2017 hyväksyttyjä toimia oli 460); panee merkille, että vuonna 2018 viraston palveluksessa työskenteli lisäksi 122 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 14 kansallista asiantuntijaa;

20. panee merkille, että virasto on ottanut käyttöön häirinnän vastaiset toimintaperiaatteet ja niihin liittyvät ohjeet, joita päivitettiin vuonna 2018; toteaa, että se järjesti koulutusta ja tarjosi luottamuksellista neuvontaa;

21. panee merkille, että viraston avoimia toimia koskevat ilmoitukset julkaistaan viraston verkkosivustolla, sosiaalisessa mediassa ja EU:n virastojen verkoston työpaikkasivustolla, millä pyritään tuomaan ne suuremman yleisön tietoon; kehottaa virastoa julkaisemaan ilmoituksia avoimista toimista EU:n henkilöstövalintatoimiston verkkosivustolla;

22. on tyytyväinen siihen, että virasto julkaisee verkkosivustollaan kaikkien hallintoneuvostonsa ja komiteoidensa jäsenten ansioluettelot, myös viraston henkilöstöön kuuluvien puheenjohtajien, pääjohtajansa ja kaikkien valituslautakuntansa jäsenten ansioluettelot;

23. panee tyytyväisenä merkille, että vuonna 2018 ylemmässä johdossa saavutettiin sukupuolten tasapuolinen edustus (neljä miestä ja kolme naista), mutta toteaa kuitenkin, että sukupuolten tasapuolinen edustus ei toteutunut samassa laajuudessa hallintoneuvostossa (15 miestä ja 21 naista);

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

24. toteaa, että viraston mukaan sen talousarvioon otetut maksutulot vuonna 2018 olivat noin 73 prosenttia sen kokonaistuloista; on tyytyväinen viraston esimerkilliseen järjestelmään eturistiriitojen seuraamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi ja sen kantaan, jonka mukaan tällaisten ristiriitojen vaaraa ei ole, koska kustannukset on tarkoitus kattaa maksuilla ja mielipidevaikuttamiseen osallistuvaa viraston henkilöstöä arvioidaan säännöllisesti riippumattomuuden varmistamiseksi; panee merkille, että virasto pitäisi hyvänä ratkaisua, jossa komissio perisi maksut sen puolesta, sillä se helpottaisi viraston varainhoitoa ja auttaisi sitä pienentämään vajeiden riskiä;

25. on tyytyväinen siihen, että virasto kerää vuosittain kaikilta henkilöstöön kuuluvilta ja ulkopuolisilta asiantuntijoilta päivitetyt sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset, jotka se julkaisee verkkosivustollaan;

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

26. panee merkille toteutetut lisätoimet avoimuuden ja väärinkäytösten paljastajien suojelun parantamiseksi; toteaa, että viraston mukaan kaikki sen ylemmän johdon ja sidosryhmien väliset kokoukset rekisteröidään ja julkaistaan sen verkkosivustolla täyden avoimuuden varmistamiseksi;

Sisäinen tarkastus

27. panee merkille, että virasto otti käyttöön erityistä luotettavuutta edellyttäviä tehtäviä koskevat toimintaperiaatteet ja alkoi soveltaa niitä syyskuussa 2019; panee merkille, että toimintaperiaatteissa määritellään tällaiset tehtävät, pidetään tehtäviä koskeva luettelo ajan tasalla ja määritellään toimenpiteet, joilla pienennetään riskiä siitä, että työntekijä ajaa omaa etuaan;

28. panee merkille, että komission sisäinen tarkastus julkaisi vuonna 2018 tarkastuskertomuksen eturistiriitojen hallinnoinnista ja etiikasta kemikaalivirastossa ja että virasto laati syyskuussa 2018 toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on kohdentaa toimia eräisiin mahdollisesti parannusta vaativiin osa-alueisiin, ja keskusteli siitä ja että vuoden 2019 puolivälissä kaikki toimet oli pantu täytäntöön;

Muita huomautuksia

29. panee merkille, että valittuaan Helsingistä uuden rakennuksen virasto allekirjoitti vuokrasopimuksen vuonna 2017, koska edellinen vuokrasopimus päättyi 31. joulukuuta 2019, ja suunnitteli muuttavansa uusiin tiloihin tammikuussa 2020; toteaa, että muutto uusiin tiloihin saatettiin päätökseen 7. tammikuuta 2020;

30. kannustaa virastoa mittaamaan edelleen joidenkin tulojensa mahdollista tulevaa vähenemistä, joka johtuu Yhdistyneen kuningaskunnan päätöksestä erota unionista; toteaa, että vaikutus näyttää jäävän vähäiseksi, sillä asetuksessa (EY) N:o 1907/2006 säädetty rekisteröintivaatimus, josta saatiin merkittävät maksutulot, on poistunut;

31. kehottaa virastoa keskittymään tutkimustensa tulosten levittämiseen yleisölle ja pyrkimään saavuttamaan yleisön sosiaalisen median ja muiden viestintäkanavien kautta;

32. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 14. toukokuuta 2020 antamaansa päätöslauselmaan ([5]).

([5]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0121.